

Historie Velkopopovicka: Domovník – č. p. 41

Kateřina Kapalová a Václava Zimová, sdružení Nezávislí s podporou ODS

Už více než dva roky společně procházíme historické domy Velkých Popovic. Impulsem pro toto putování byla soukromá sbírka historických pohlednic, texty sesbírané z historických pramenů (J. A. Sedlák) a zapsaného vyprávění pamětníka pana Františka Čelíkovského.

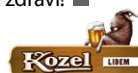
Dům Masarykova č. p. 41 – „Hostinec U české koruny“ (na rohu ulic Václavská a Macharova) byl postaven začátkem 19. století a obsahuje v přízemí kuchyň, lokál s výčepem a dva pokoje s chodbou. Až do postavení Sokolovny byl největším hostincem s prostorným tanečním sálem a vedlejším výčepem používaným při tanečních zábavách a divadlech. Záchody byly původně na dvoře celkem v jednoduchém zařízení. V suterénu je pivní sklep a lednice (sklepem protéká stále vodní pramen).

K hostinci přiléhala velká zahrada se vzrostlými kaštanými a zadní část zahrady byla osázena ovocnými stromy. O poutích se přední část zahrady používala pro návštěvníky, bylo tam postaveno provizorní podium pro hudbu a hrávala tam přes den pro poslech Kmochova Kolínského kapela, kterou dirigoval sám nástupce Františka Kmocho, kapelník Alois Vlasák.

Za dětství pana Františka Čelíkovského zde provozoval hostinskou živnost tehdejší majitel Jan Koleta, který pak hostinec prodal r. 1912 Františku a Anně Zahradníčkovým. František Zahradníček padl v I. světové válce r. 1914. Živnost po něm provozovala vdova Anna po celou dobu první republiky a přivedla podnik k velkému rozkvětu. Později hostinec přešel do rukou „Jednoty“, spotřebního družstva v Říčanech, s nevalným úspěchem, protože se provozovatelé hodně střídali bez schopného vedení.

I nyní je v č. p. 41 na Masarykově ulici hospoda, vlastně Hospůdka Koruna, oblíbený podnik nejen popovických rodáků, štamgastů a milovníků zlatavého moku. Prosíchlá se, že se tu čepuje nejlepší pivo (samozřejmě Kozel) ve Velkých Popovicích a okolí. Na zdraví! ■

Příště: Dům č. p. 42

VELKOPOPOVICKO
PODROBNĚ ZAOSTŘENO

Jižním okrajem zasahuje obec Velké Popovice do **Přírodního parku Velkopopovického**. Ten byl vyhlášen v roce 1993 na ploše 22 km². Jedná se o jednu z nejpůvodnějších krajín východního okraje Prahy. Jde převážně o zalesněný kopcovitý terén. Typické jsou dubové lesy a remízky s žulovými balvany, kamenitá a členitá krajina s mnoha rybníky. Osa území je tvořena Křivo-veským a Mokránským potokem. Do krajiny jsou zasazeny vesnice podhorského typu, které často tvoří jen osady se sotva dvaceti domky. Zajímavá je i zachovalá zemědělská architektura, např. 300 let starý špejchar v Křivé Vsi. Územím prochází naučná stezka „Krajinou barona Ringhofferů“.

Obec Velké Popovice

Rozloha činí 1562 ha a sdružuje přilehlé obce Brtnice, Dub, Dubiny, Krámský, Klenové, Křivá Ves, Lojovice, Mokřany a Řepčice.

První zmínka o Velkých Popovicích není přesně datována, mluví se o osadě s názvem Adamovice. První záznam o osadě a farnosti je z roku 1332. Zajímavostí je, že v roce 1400 připadla osada přímo králi Václavovi a jejím patronem byl Jan z Popovic. V listopadu roku 1420 popovickou tvrz, která stála pravděpodobně na Dalešce, dobyli husité. Tehdejší majitel Popovic, Jiří z Krejřtanu, postavil roku 1560 tvrz novou, a to na místě dnešní nejstarší budovy pivovaru. Tráduje se, že už tehdy se tam vařilo pivo. Kroniky praví, že pod novou tvrzí vedly chodby až na Dalešku. V roce 1870 koupil panské državy Velké Popovice František Ringhoffer a začal rozvíjet průmyslovou výrobu. Roku 1874 dostavěl jeho synové zdejší pivovar. Pivo pod značkou Velkopopovický Kozel se zde vaří dodnes a každoročně se v pivovaru koná slavnost Den Kozla, na kterou se sjíždějí tisíce návštěvníků.

Významnou památkou je **Kostel Panny Marie Sněžné**. Byl postaven na pomezí 13. a 14. stol. a svou barokní podobu získal v roce 1690 za správy Řádu benediktinů. V roce 1897 byla loď kostela prodloužena. Hlavní oltář pochází z roku 1861 a je v novorománském stylu. V roce 2002 byl při rekonstrukci omítek objeven zazděný portál. Do dnešní podoby se zachovala severní zeď, jižní část s portálem a přízemní věže. Chloubou kostela jsou varhany, vyrobené roku 1897. Před kostelem stojí pískovcová socha sv. Jana Nepomuckého z roku 1831. Hluboko do historie sahá i vznik popovické školy, první zmínka o škole je již v roce 1675.

Zahradnické okénko: Pokojové rostliny

Vyzkoušela a sepsala **Dana Šinknerová**, ilustrace autor

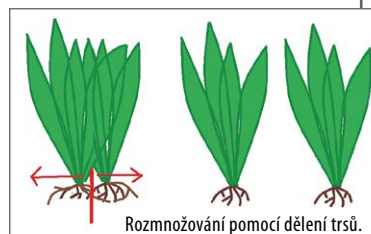

Většina pokojových rostlin pochází ze subtropických nebo tropických oblastí a kladou různé nároky na pěstování. Dnes si povíme, které jsou vhodné pro pěstitele začátečníky a které pro ty pokročilejší.

Mezi nenáročné druhy patří např. voděnky, potos neboli šplhavnice, klívie neboli řemenatka, zelenec nebo tenura, kterou často známe jako tchynin jazyk (*Sansevieria*). Snadno se pěstují také africké fialky (*Sanpaulia*), fikusy a šachory.

Pro již zkušenější pěstitele jsou vhodnými rostlinami např. brambořík, jedovatá mramornatka (*Dieffenbachia*), voskovka, mučenka, monstera, bromélievitě rostliny a tillandsie nebo pokojové kapradiny

paražnatky a netík, a nebo třeba orchideje. Mnozí pěstitelé pokojových rostlin se specializují pouze na některé skupiny rostlin jako jsou např. sukulenty a kaktusy nebo masožravky. O jednotlivých druzích si povíme zase někdy příště. ■

Rozmnožování pomocí dělení trsů.

LÉTY OVĚŘENO aneb jak dělit pomocí trsů

Předjaří je obdobím, kdy je vhodné pokojovky přesadit. V novém substrátu a o něco větším květináči budou mít dostatek živin. Přesazování je možné spojit i s vegetativním rozmnožováním. Nejjednodušší je dělení trsů. Původní rostlinu opatrně vykopnete z květináče a oddolíte starou zeminu z kořenů. Pak opatrně rostlinu oddělíte tak, aby každý oddělek měl kořeny i nadzemní část se „srdíčkem“. Při sázení do květináče nezapomeňte zakrýt odtokový otvor. Pak podle druhu rostliny použijte vhodný substrát. Většinou rostlin vyhovuje směs prosátého kompostu, rašeliny a písku. Přitlačte, zkontrolujte, zda jsou rostliny v květináči pevně, a teprve pak je zalijte. ■